විද්‍යාඥයකු ලෙස

පරිසරය නිරීක්ෂණය කරමු

විද්‍යාව - 2 ඒකකය

6 ශ්‍රේණිය

පටුන

1- පරිසරයේ අන්තර්ගතය නිරීක්ෂණය කිරීම

2- පරිසරයේ තිබෙන දේ හඳුනා ගැනීම

3- පරිසරයේ ඇති සංසිද්ධි හඳුනා ගැනීම

1- පරිසරයේ අන්තර්ගතය නිරීක්ෂණය කිරීම

අප අවට පරිසරයේ ඇති
දේවල් මොනවා ද?

අපේ පරිසරය අපේ වටපිටාවයි.

අපේ වටපිටාව යනු

අප වටා ඇති සියලු ම දේවල් ය.

අප අවට පරිසරය කොටස් දෙකකට බෙදිය හැකි ය.

- සමීප පරිසරය
- දුරස්ථ පරිසරය

සමීප පරිසරය

ඔබ ආසන්නයේ ම ඇති වටපිටාව

උදා :- නිවස, පාසල , ගෙවත්ත

දූරස්ථ පරිසරය

ඔබට බොහෝ දුරින් ඇති වටපිටාව

උදා :- ඉර, හඳ, තරු

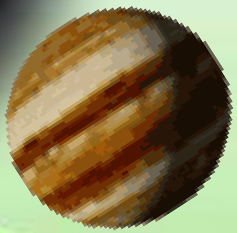

පරිසරයේ ඇති දෑ ආකාර කීපයකට

වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

- ද්‍රව්‍ය
- සංසිද්ධි

මෙම වර්ගීකරණයට අයත් නොවන තවත් වර්ගයකි.

- ශක්ති

ද්‍රව්‍ය

පරිසරයෙන් ඉඩක් අයත් කර ගන්නා දේ

ද්‍රව්‍ය

නම් වේ.

ද්‍රව්‍ය.....

අතින් ස්පර්ශ කළ හැකි ද්‍රව්‍ය

- වාහන
- පුටු
- මේස
- පෑන

අතින් ස්පර්ශ කළ නොහැකි ද්‍රව්‍ය.

- වාතය

වාතය පරිසරයේ ඉඩත් ලබා ගනී.
තව ද වාතයට ස්කන්ධයක් (බරක්) ඇත.

සංසිද්ධි

සිදුවන කිසියම් දෙයක්.

- හිරු පෑයීම
- සුළඟ හැමීම
- මල් පිපීම
- බීජ පැළවීම

ශක්ති

පරිසරයේ ද්‍රව්‍ය, සංසිද්ධිවලට අමතර ව **ශක්ති** විශේෂ ද ඇත.

මේවා මඟින් කිසියම් කාර්යයක් ඉටු කරයි.

උදාහරණ -

- ධ්වනි ශක්තිය (ශබ්දය)
- ආලෝක ශක්තිය (ආලෝකය)
- තාප ශක්තිය (තාපය)
- චුම්බක ශක්තිය (කාන්දම්)

නිරීක්ෂණය

<u>සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන්</u>

හා

<u>ආධාරක උපකරණ</u>

යොදා ගනිමින්
පරිසරයේ ඇති
ද්‍රව්‍ය හා සංසිද්ධි
හඳුනා ගැනීම

→ **නිරීක්ෂණය යි.**

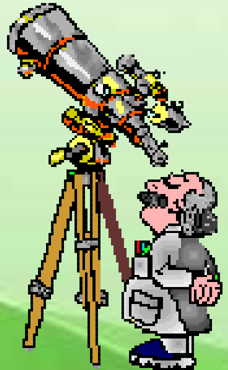

සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන්

ශරීරයේ සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන් පහකි.

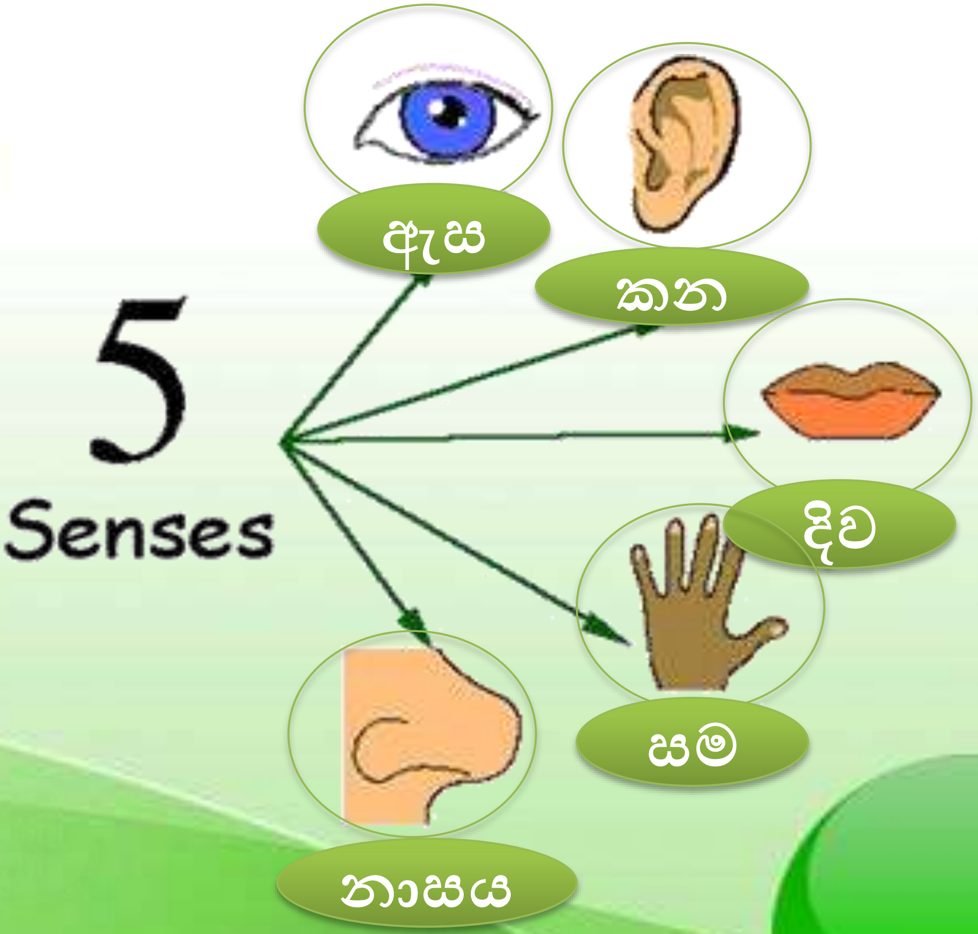

සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන්...

අප ශරීරයේ ඇති යම් දැනීමක් (සංවේදනයක්)

ලබාදෙන අවයව (ඉන්ද්‍රිය)

සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන්

නම් වේ.

සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන්..

ඉහත එක් එක් සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන් මඟින් ලබා ගන්නා සංවේදන පිළිබඳ ව දැන ගැනීමට පහත රූපයේ අදාළ තැන් click කරන්න.

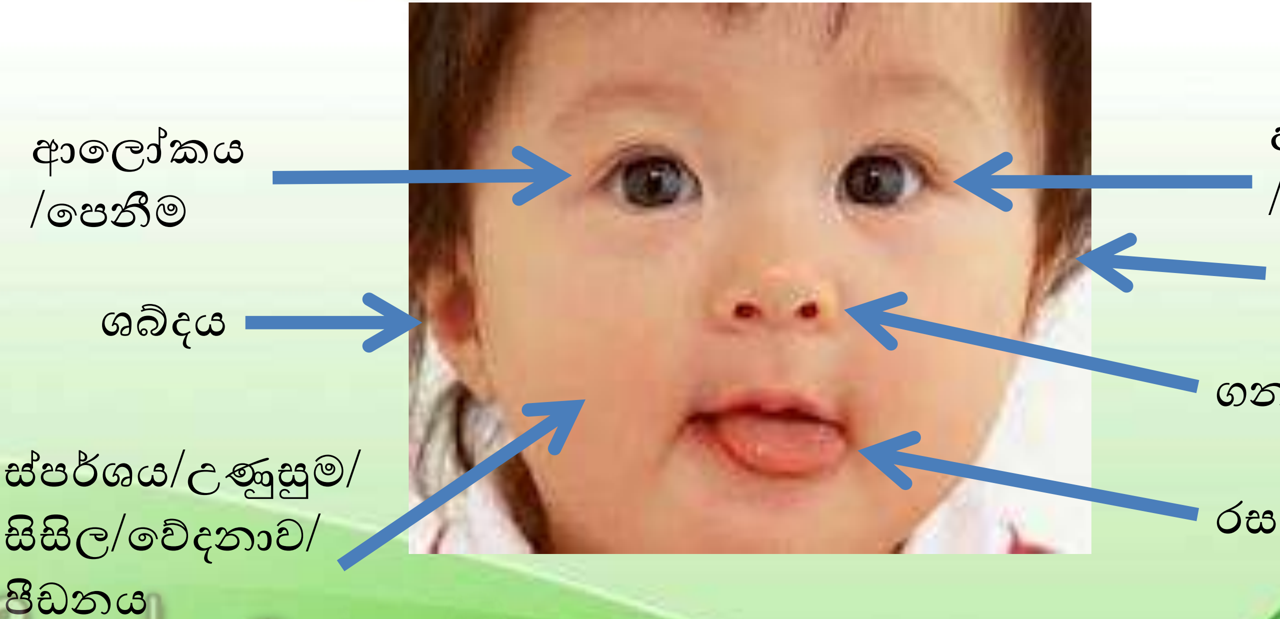

ආධාරක උපකරණ

විවිධ නිරීක්ෂණ ලබා ගැනීමට උපකාරී වේ.

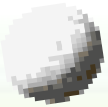

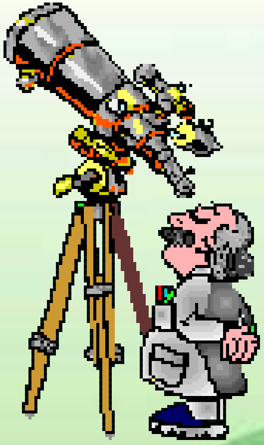

ආධාරක උපකරණ

නිරීක්ෂණ ලබා ගැනීමට උපකාරී වේ.

සංවේදී ඉන්ද්‍රියය	නිරීක්ෂණය	ආධාරක උපකරණ
සම	උණුසුම /සිසිල	දේහ උෂ්ණත්වමානය
ඇස	දුර ඇති දේ බැලීම කුඩා අකුරු ලොකු කර බැලීම	ප්‍රිස්ම දෙනෙතිය, දුරේක්ෂය අත් කාචය
කන	හදවතේ ක්‍රියාකාරිත්වය ඇසීම	වෙද නළාව

නිරීක්ෂණ ආකාර දෙකකින් සිදුකරනු ලබයි.

1. අපේක්ෂිත නිරීක්ෂණය

බලාපොරොත්තු වන දේ නිරීක්ෂණය කිරීම

2. අනපේක්ෂිත නිරීක්ෂණය

බලාපොරොත්තු නොවන දේ නිරීක්ෂණය කිරීම

2- පරිසරයේ තිබෙන දෑ හඳුනාගත හැකි ක්‍රම

පරිසරයේ ඇති දෑ

- 1 වන ක්‍රමය
  - ස්වාභාවික දෑ
  - කෘත්‍රිම දෑ
- 2 වන ක්‍රමය
  - සජීව දෑ
  - අජීව දෑ
- 3 වන ක්‍රමය
  - ද්‍රව්‍යමය දෑ
  - ද්‍රව්‍යමය නොවන දෑ

පරිසරයේ ඇති දෑ

ස්වාභාවික ද්‍රව්‍ය
(පරිසරයේ ස්වාභාවික ව පවතින දෑ)

- ශාක
- ජලය
- මල්
- කඳු
- ගංගා

කෘත්‍රිම ද්‍රව්‍ය
(මිනිසා විසින් සාදන ලද දෑ)

- නිවාස
- ගොඩනැගිලි
- වාහන
- පාලම්
- බෝක්කු

පරිසරයේ ඇති දෑ

සජීව ද්‍රව්‍ය (පණ ඇති දෑ)

- මිනිසා
- කුරුල්ලෝ
- මල්
- බීජ

අජීව ද්‍රව්‍ය (පණ නැති දෑ)

- ගොඩනැගිලි
- වාහන
- පාලම්
- බෝක්කු

පරිසරයේ ඇති දෑ

ද්‍රව්‍යමය දෑ
(අතින් ඇල්ලිය හැකි දෑ)

- ජලය
- සතුන්
- ශාක
- ගල්
- වාහන

ද්‍රව්‍යමය නොවන දෑ - **ශක්ති**
(අතින් ඇල්ලිය නොහැකි දෑ)

- තාපය
- ධවනිය
- ආලෝකය
- විද්‍යුතය
- චුම්බකත්වය

3- පරිසරයේ ඇති සංසිද්ධි හඳුනා ගැනීම

පරිසරයේ ඇති සංසිද්ධි ආකාර තුනකි.

- පුනරාවර්ති සහ පුනරාවර්ති නොවන
- ස්වයංසිද්ධ සහ ස්වයංසිද්ධ නොවන
- ජීව පරිසරය හා සම්බන්ධ සහ අජීව පරිසරය හා සම්බන්ධ

පරිසරයේ ඇති සංසිද්ධි

පුනරාවර්ති සංසිද්ධි (නැවත නැවත සිදුවන සිද්ධි)

- උදයට හිරු පැයීම
- සවසට හිරු බැසීම
- ජලය වාෂ්ප වීම
- වර්ෂාව ඇති වීම
- සඳේ කලා වෙනස් වීම

පුනරාවර්ති නොවන සංසිද්ධි (නැවත නැවත සිදුනොවන සිද්ධි)

- ගැරඩියා මීයාව ආහාරයට ගැනීම
- භූමි කම්පන
- සුනාමි කම්පන
- ලෝහ මල බැඳීම
- ගසකින් ගෙඩියක් බිමට වැටීම

පරිසරයේ ඇති සංසිද්ධි

ස්වයංසිද්ධ සංසිද්ධි (ඉබේ සිදුවන සිද්ධි)

- මල් කැකුළු පිපීම
- අකුණු ගැසීම
- ආහාර නරක් වීම
- හතු පිපීම
- හිරු පෑයීම

ස්වයංසිද්ධ නොවන සංසිද්ධි (ඉබේ සිදුනොවන සිද්ධි)

- ජලයට කෘමිනාශක දැමීම මගින් ජල දූෂණය
- කෘමිනාශක දැමීම මගින් පසේ සරු බව විනාශ වීම
- වන සංහාරය නිසා ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ වඳ වී යාම

පරිසරයේ ඇති සංසිද්ධි

ජීව පරිසරය හා සම්බන්ධ සංසිද්ධි

- බීජ පැලවීම
- සතුන්ගේ ප්‍රජනනය
- මල් කැකුළු පිපීම
- ද්‍රව්‍ය දිරාපත් වීම

අජීව පරිසරය හා සම්බන්ධ සංසිද්ධි

- යකඩ මල බැඳීම
- භූමි කම්පන
- ගිනි කඳු පිපිරීම
- සුනාමිය

පාරිභාෂික වචන

Artificial	- කෘත්‍රිම
Automatic	- ස්වයංක්‍රීය
Classification	- වර්ගීකරණය
Content	- අන්තර්ගතය
Energy	- ශක්තිය
Chemical Energy	- රසායන ශක්තිය
Electrical Energy	- විද්‍යුත් ශක්තිය
Heat Energy	- තාප ශක්තිය
Light Energy	- ආලෝක ශක්තිය
Magnetic Energy	- චුම්බක ශක්තිය
Sound Energy	- ධ්වනි ශක්තිය

පාරිභාෂික වචන

- Environment - පරිසරය
- Instruments - උපකරණ
- Binocular - දෙනෙතිය
- Hand lens - අත්කාචය
- Microscope - අන්වීක්ෂය
- Telescope - දුරේක්ෂය
- Thermometer - උෂ්ණත්වමානය
- Living - සජීව
- Material - ද්‍රව්‍යමය
- Natural - ස්වාභාවික
- Non-living - අජීව

පාරිභාෂික වචන

- Non –material - ද්‍රව්‍යමය නොවන
- Non-recurrent - පුනරාවර්තී නොවන
- Non-spontaneous - ස්වයංසිද්ධ නොවන
- Observation - නිරීක්ෂණය
- Scientific observation - විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණය
- Phenomena - සංසිද්ධිය
- Recurrent - පුනරාවර්තී
- Scientist - විද්‍යාඥයා
- Senses - සංවේදන
- Sense organs - සංවේදී ඉන්ද්‍රියන්
- Spontaneous - ස්වයංසිද්ධ
- Things - ද්‍රව්‍ය